

Arkivnr: 2015/4419-15
Saksbehandlar: Vibeke Saure Lokøy

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for kultur, idrett og regional utvikling		14.09.2016
Fylkesutvalet		21.09.2016

Rullering av forskrift om tarehausting i Hordaland

Samandrag

Hordaland fylkeskommune har leia ei arbeidsgruppe som har utarbeida eit forslag til ny forskrift om regulering av hausting av tare i Hordaland. Det er Fiskeridirektoratet som skal vedta ny forskrift, basert på forslag frå arbeidsgruppa. Gjeldande forskrift (J-191-2011) varer til 31. august 2016, og den nye forskrifta må på plass før dette.

Tare er ein ressurs som er viktig for marine økosystem og samtidig har stort potensiale for kommersiell utnytting. Ressursen er lite utnytta i Hordaland, men dette kan endre seg ved at nye aktørar kjem på banen og ny teknologi vert teke i bruk. Tareskogane langs Hordalandskysten leverer viktige økosystemtenester, og har svært mange artar knytt til seg. Dei er mellom anna viktige oppvekstområde og beiteområde for fisk, og viktige næringssøk område for sjøfugl. Bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønsam forvaltning skal ta omsyn til både vern og kommersiell utnytting av ressursen.

Arbeidsgruppa har gjort konkrete vurderingar av kva område som bør være opne for taretråling dei neste 5 åra, og kva område som bør være stengt. Gruppa har tatt omsyn til ulike interessekonfliktar mellom taretråling og potensielle natur- og næringsinteresser.

Forslag til innstilling

- 1 Hordaland fylkeskommune rår til at karta som følgjer forskriftene vert digitale, nedlastbare og presise.
- 2 Hordaland fylkeskommune rår til at breidda på haustefelta vert halvert, frå 2 til 1 nautisk mil, samt at grensene føl heile breiddeminutt.
- 3 Hordaland fylkeskommune rår til at dei 7 stengte områda i Hordaland vert vidareført i ny forskrift, og at det i tillegg vert tatt inn eit nytt stengt område ved Olvondo naturreservat.
- 4 Hordaland fylkeskommune rår til at forskrifta vert rullert igjen om fem år, ved at ei arbeidsgruppe går gjennom haustefelta på nytt.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bård Sandal
fylkesdirektør regional utvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg:

1. Forslag til rullering av tareforskrift – sluttrapport frå arbeidsgruppa
2. Kartvedlegg

Fylkesrådmannen, 01.06.2016

Saksutgreiing

Tare

Stortare (*Laminaria hyperborea*) er den største makroalgen i norske farvatn, og Noreg har den største bestanden i Europa av denne arten. Stortare dannar tareskogar i straumrike område langs heile kysten av Noreg. Stortareskogane er høgproduktive økosystem, med eit stort mangfald av artar. Dei er viktige oppvekstområde og næringsområde for fisk, og viktige beiteområde for sjøfugl.

Forvaltning av tare i Noreg

Hausting av tare er regulert av Forskrift av 13. juli 1995 om høsting av tare og lov av 6. juni 2008 nr.37, havressurslova. Sentrale føringar går fram av *Forvaltningsplan for tang og tare* (1. november 2000), samt St. meld nr.43 (1998-99) *Vern og bruk i kystsona*.

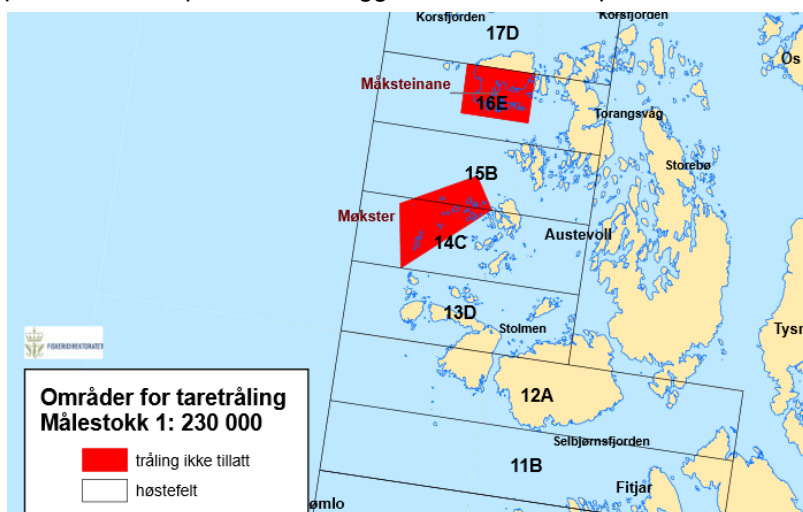
Dei regionale hausteforskriftene vert fastsett på bakgrunn av arealdelen til *Forvaltningsplan for tang og tare*, og omhandlar i detalj kor og når det er lov å hauste stortare. Det er Fiskeridirektoratet som skal fastsette regionale forskrifter, basert på forslag utarbeida av arbeidsgrupper leia av fylkeskommunen. Forskrift om hausting av tare i Hordaland gjeld for fem år om gongen. Gjeldande forskrift, Forskrift J-191-2011, gjeld til 31. august 2016.

Kart

Juridisk bindande kart syner haustesonene med nummerering av felt og bokstav A, B, C, D eller E. Kvart felt A-E er ope i eitt år og stengd i 4 år i løpet av forskriftsperioden. I tillegg er nokre område permanent stengde, grunna verneområde for sjøfugl.

Hordaland er delt inn i 36 haustesoner, med breidde på 2 nautiske mil. Innanfor ei open sone er det lov å hauste stortare frå 2 til 20 meters djup.

Fiskeridirektoratet teiknar og oppdaterer karta som høyrer til dei regionale forskriftene. I samband med revidering av dei regionale hausteforskriftene, har det vorte tydeleg at det trengs betre kart og difor har Fiskeridirektoratet i 2015 starta eit arbeid med å justere karta og gjere dei meir presise og brukarvenlege.

Figur 1: Utsnitt frå haustingsplan i gjeldande forskrift

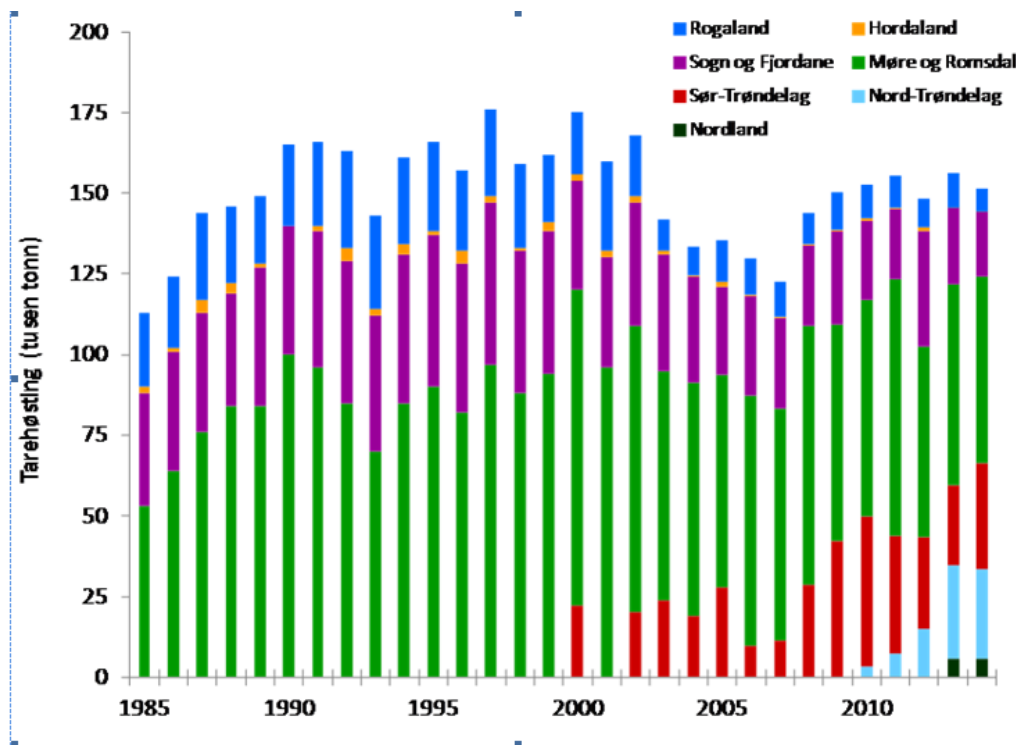
I kartløyseringa til fiskeridirektoratet ligg dei til ei kvar tid gjeldande karta (kartlaget *Tare-høstefelt* ligg under *Kystnære fiskeridata*).

Lenkje til Fiskeridirektoratet si kartløysering: <http://kart.fiskeridir.no/default.aspx?gui=1&lang=2>

Tarehausting i Noreg

Stortare er ein stor fornybar ressurs i Noreg. Det vert hausta omlag 150-170.000 tonn årleg, noko som utgjer omlag ein halv prosent av den totale biomassen langs Norskekysten. FMC Biopolymer er den leiande næringsaktøren. Dei haustar tare frå Rogaland til Nord-Trøndelag. Taren vert levert til FMC sin fabrikk i Vormedal i Karmøy kommune, kor det mellom anna vert framstilt alginat til bruk i næringsmiddel- og legemiddelindustrien. FMC Biopolymer har i dag om lag 200 tilsette i Noreg, og ein årleg omsetnad på 1,1 mrd. kroner.

I Hordaland er tare ein lite utnytta ressurs, grunna topografien og lite eigna hausteteknologi. I 2015 vart det hausta 400 tonn i Hordaland.

Figur 2: Tarehausting i Noreg

Havforskningsinstituttet overvakar tilstanden til stortareskogane i faste referanseområde langs kysten. Dei har og undersøkt effektar av taretråling på økosystemet i ulike studiar.

Dei 7 viktigaste sjøfuglområda i Hordaland er stengt for taretråling i gjeldande forskrift. Områda er ikkje tilstrekkeleg verna mot taretråling gjennom verneforskriftene. I arbeidet med å stenge desse områda for taretråling i gjeldande tarehausteforskrift for Hordaland (i 2004-2005) vart det særleg vektlagt at alle hekkeområde for toppskarv og teist skulle vere innlemma i desse taretrålfrie sonene, forutan dei viktigaste næringsøk områda for desse førekomstane. I tillegg vart dei viktigaste myteområda for ærfugl tekne med. Dette medførte at sjøområda rundt 7 sjøfuglreservat er tatt inn som stengte område i tareforskrifta.

Arbeidet med revidering av forskrift om tarehausting i Hordaland

Hordaland fylkeskommune inviterte representantar frå Fiskeridirektoratet Region Vest, Fylkesmannen i Hordaland, Fiskarlaget Vest, FMC Biopolymer og kystkommunar til deltaking i ei arbeidsgruppe. I tillegg vart Fiskeridirektoratet sentralt, Havforskningsinstituttet, Rogaland FK og Sogn og Fjordane FK spurt om å delta som observatørar.

Hordaland fylkeskommune har leia gruppa, koordinert arbeidet og hatt sekretariatsfunksjon. Fiskeridirektoratet Region Vest og Fylkesmannen i Hordaland har vore fagmynde, medan Fiskarlaget Vest og FMC Biopolymer har representert fiskerinæringa og taretrålnæringa. Arbeidet er oppsummert i vedlagte rapport.

Tilrådingar frå arbeidsgruppa

- 1 Arbeidsgruppa rår til at karta som følgjer forskriftene vert digitaliserte, nedlastbare og meir presise i høve til dei eksisterande karta.
- 2 I forslaget til ny forskrift rår arbeidsgruppa til at størrelsen på haustefelta vert halvert, frå 2 til 1 nautisk mil breidde, samt at grensene skal følgje heile breiddeminutt. Dette for at karta skal verte meir einsarta på tvers av fylka og ein skal redusere risiko for misforståingar. Anbefalingane frå arbeidsgruppa er teikna inn i fylkeskommunen si kartløyning: <http://hordalandfylke.maps.arcgis.com/apps/SimpleViewer/index.html?appid=b5e10282d67345bc860d0f8eb6594f75>
- 3 Arbeidsgruppa rår til at dei 7 stengte områda i Hordaland vert vidareført i ny forskrift. I tillegg ønskjer gruppa å ta inn eit nytt område ved Olvondo naturreservat og utvide tre av dei eksisterande stengte områda.
- 4 Arbeidsgruppa rår til at forskrifta vert rullert igjen om fem år, ved at ei arbeidsgruppe går gjennom haustefelta på nytt.

Konklusjon

Fylkesrådmannen meiner arbeidsgruppa har gjort grundige vurderingar av kva område som skal være opne for taretråling dei neste fem åra, kor både ressursutnytting og vern er tatt omsyn til. Fylkesrådmannen stør arbeidsgruppa i at forslaga i sluttrapporten gir eit godt grunnlag for Fiskeridirektoratet til å fastsette den nye forskrifta om hausting av tare i Hordaland.